

ANY II · N.º 10 · MARÇ 1980

la farga

BUTLLETÍ DEL CASAL DE JUBILATS

SALT

**els mamífers
del pla de Salt**

Entre Salt i Domeny

Centenars de peixos morts al Ter

PUNTI Diari informava, el dia 14 de febrer del greu atemptat que, una vegada més, va afectar el nostre maltractat Ter al seu pas per Salt. A la sessió del Ple del Consell Municipal celebrada el dia 3 de març es va tractar aquest tema. La Comissió del medi ambient de l'àrea d'urbanisme va presentar un informe sobre les possibles causes d'aquest desastre ecològic, en el que, entre altres coses s'evidencia la manca de control per a la protecció del nostre medi natural —patrimoni de tot el poble— i s'urgia la solució dels factors que han produït tal desastre, tot proposant resolucions. Aquest informe, junt amb la queixa del Consell, han estat elevats a les altes esferes responsables com són la Confederació Hidrogràfica, l'ICMA, Govern Civil, etc.

Però pel que vam poder observar, els nostres Consellers es van mostrar molt poc convençuts que cap d'aquests alts organismes ens hagin de solucionar res.

Els peixos apareixen a les vores i les rates els consumeixen ràpidament (Foto Sergio Biondi)

QUIOSC

PUNTI
DIARI

Salt, més que un psiquiàtric

Aquest cap de setmana tindran lloc a Girona i Salt les Jornades de Neuropsiquiatria que organitza l'Associació Espanyola de Neuropsiquiatria en col·laboració amb la Diputació de Girona. Són unes jornades a nivell d'Estat, i amb una participació prevista superior als dos-cents professionals. Salt i Girona seran la capital de la psiquiatria espanyola i europea divendres i dissabte.

Cree que l'ocasió es important.

Les jornades coincideixen en el temps i en les estructures, amb el naixement d'una nova consciència psiquiàtrica a casa nostra. No és un treball improvisat. Una primera etapa de cinc anys ha estat ja coberta, amb un balanç positiu de renovació institucional. La nova situació democràtica planteja unes noves necessitats i unes noves expectatives. La psiquiatria no és exclusivament un problema de relacions metge-malalt, sinó que hi ha implicada tota una societat, que amb la seva actitud i la seva comprensió pot modificar els resultats de qualsevol plantejament reformista o rupturista.

Aquest cap de setmana, la psiquiatria serà present a Girona, no només per plantejar i resoldre problemes professionals, sino també per llençar un nou repte a la comunitat dels ciutadans: sense el suport de la societat, els psiquiàtrics continuaran essent camps de marginació.

No em puc estar de dir, ara i aquí, que aquesta actitud de col·laboració entre institució i societat, planteja greus problemes als Ajuntaments i a les Institucions assistencials. És difícil definir on comença el problema mèdic, i on el problema social. Segurament només queda un camí: la necessària cooperació entre medicina i societat, en el marc d'una política de serveis socials que contempli noves competències i recursos per als Ajuntaments, i un nou sistema públic de finançament de la psiquiatria.

Salt, aquests dies, serà més que un psiquiàtric. Serà una porta oberta al diàleg societat-psiquiatria. Un diàleg que esperem positiu.

Just M. Casero

PUNTI
DIARI

SUMARI

Espigolant.....	2
Editorial.....	3
Vida del Casal.....	5
Petanca.....	7
Muntanya.....	9
Els mamífers del Pla de Salt.....	10
Teva: Meva.....	13
Sobre la família Mut.....	14
La Casa de la Vila.....	18
M'agrada...no m'agrada.....	18
Cagaferro: La vida amb humor.....	19

CONSELL DE REDACCIÓ

Lluís Mateu, Josep Cristòfol,
Quim Pla, Miquel Casellas, Joan
Arnau, Narcís Burch, Emili Serra,
Alfons Mateu, Eusebi Cabezas,
Martí Fita, Huntsman.

DISSENY I PORTADA:

Josep Cristòfol

ADMINISTRACIÓ: M. Casellas

PUBLICITAT: J. Cebrián

DISTRIBUCIÓ:

Joan Roig i Pitu Geli

REDACCIÓ

Passeig Verdaguer, s/n.º
CASAL DE JUBILATS
SALT

IMPRESSIÓ:

TIPOGRAFIA OFFSET PAGÈS
Telèf. 42 01 07 - ANGLÈS

*

D'aquest número de LA FAR
GA se n'han imprès 1000 exem
plars.

Autoritzem la reproducció dels
articles publicats, esmentant el
nom de LA FARGA.

Dipòsit Legal: GI 356 - 1979

editorial

UNES NOVES ELECCIONS

El dijous dia 20 d'aquest mes de març, els ciutadans de Catalunya tornarem a votar. D'aquestes noves eleccions n'hauran de sortir els homes que formaran el Parlament de Catalunya: El Govern de la Catalunya autònoma.

Prou que sabem que les atribucions d'aquest nostre futur Parlament no seran encara, ni de bon tros, les que caldria per tal que l'autonomia tingué un sentit ple. Però malgrat tot, l'elecció dels qui ens representaran i actuaran en nom nostre no deixa de tenir una gran importància de cara al nostre recobriment col·lectiu.

És evident —i d'això n'hauríem de ser ben conscients— que segons que siguin els resultats d'aquestes eleccions el nostre sistema de vida (l'individual i el de tot el país) se'n veurà afectat en un sentit o altre. El resultat de les eleccions, doncs, ens afecten directament a cadascú de nosaltres. Pensem-hi.

Per als saltencs, a més a més, aquestes noves eleccions tenen una importància transcendental, decisiva: És sabut que la possibilitat de devolució de la independència usurpada, el recobriment de la nostra personalitat com a poble, depenen de les solucions que hi doni el Parlament a través de la nova Llei de Règim Local que, prioritàriament, haurà d'elaborar totjust constituït. Per això és tan important que els saltencs tinguem al Parlament la representació més idònia: Gent que conegui, i visqui, i pateixi els problemes de Salt; gent de Salt, fidel a Salt i disposada a lluitar per la solució d'aquests problemes; a lluitar, en definitiva, per la causa del nostre poble des dels òrgans de govern que hauran de possibilitar, per fi, tal solució.

I tot això només depen, ara, del nostre vot.

Perquè de gent que se'ns ofereix per a representar-nos al Parlament, per defensar-hi els interessos del poble, etc., prou que n'hi trobem entre el conjunt de candidats que es presenten dins les diverses opcions polítiques a elecció. Ells ens demanen i esperen el nostre vot. El nostre deure és atorgar-lo responsablement.

El que de cap manera podem fer és deixar de participar. La participació és no solament un dret, sinó un deure inexcusable. I aquesta vegada ens hi juguem massa perquè poguem permetre'ns el luxe de desentendre-nos-en.

Pensem-hi i actuem amb plena consciència de la nostra responsabilitat.

Vida del CASAL

Escrivim dins d'aquesta plana, discutida plana, que d'alguna manera ha de servir d'enllaç entre els socis i el Casal de Jubilats, per fer arribar puntualment els diferents projectes, els acords presos en Junta, o les diferents activitats que hom pensa portar a terme, i d'altres coses que poden ser interessants per al Soci, el qual tanmateix és el motor que fa possible l'existència d'aquest Casal i de les diferents Seccions que es troben dins d'ell. És per això que, d'ara endavant, no volem que sigui motiu de discussions. Si Déu vol, tindran puntualment aquesta plana d'informació i noticiari que el Soci es mereix.

Tal com va anunciar LA FARGA en el propassat número de febrer, a l'Editorial, la inauguració de les obres d'ampliació del Casal es faran el dia 23 de març. El programa d'actes s'enviarà a tots els socis al moment oportú. Hom espera una important festa, en la qual tots els Socis assistents a la mateixa podran contemplar les obres que s'han dut a terme, i la pintada de murals que ja estarà exposada.

Dins d'aquesta plana aprofitem per donar les gràcies a tots els Socis protectors per la seva generosa col·laboració, i també a totes les persones que tan gentilment s'han ofert per signar l'aval bancari, per aconseguir el crèdit per finançar les esmentades obres, no oblidant l'Empresa Antoni Gassol, que ha pagat el cinquanta per cent de les mateixes. I també a tots els Socis del Casal. Amb l'import de les seves quotes han fet possible que el Casal creixi en fortalesa i salut.

En un altre ordre de coses, la Junta del Casal ha pres les següents determinacions:

Instal·lar dos extractors per regenerar l'aire ambiental i complir així la petició que hom va fer a la darrera Assemblea General.

També, i veient la necessitat de no passar fred, la Junta va acordar de posar una doble porta, metàl·lica i amb vidres, al porxo de l'entrada del bar.

Igualment s'ha encarregat a una fusteria de Salt unes persianes enrotllables per tancar i independitzar les instal·lacions del servei de bar. Així els Socis podran anar-hi el dilluns, dia de festa de les persones encarregades de l'esmentat servei.

Per Sant Josep

GRAN PINTADA DE MURALS I FESTA INFANTIL

El dia 19 de març, festa de Sant Josep i d'acord amb el que ja s'ha exposat en anteriors números de LA FARGA tindrà lloc la gran pintada infantil sobre la paret del Casal, al Passeig de Verdguer, que consistirà en la reproducció dels set millors dibuixos escollits pel jurat d'acord amb les bases del concurs convocat per la nostra Entitat i en el que hi han participat els nens i nenes de les escoles de Salt amb edats compreses entre 6 i 12 anys.

La reproducció dels dibuixos augmentats a 3 X 1 metres — sobre la paret prèviament acondicionada, serà

realitzada pels mateixos autors dels originals premiats, sota el guiatge de coneguts artistes saltencs.

Estem ben segurs que, després d'aquesta pintada, el gran mur de més de 30 metres de llarg que separa el pati del Casal del Passeig de Verdguer farà goig de veure i romandrà com a testimoni i homenatge a l'obra artística dels infants de Salt.

Dins la mateixa diada es celebrarà a les instal·lacions del Casal una gran festa infantil i s'inaugurarà una exposició de les obres que hauran participat al Concurs de dibuixos.

JA ETS SOCI DEL CASAL?

Ja saps que per poder rebre LA FARGA has d'ésser Soci del Casal? Pagant tan sols una quota de cinc-cents pessetes l'any, que és la quota de Soci, la rebràs de franc a casa teva.

A més, dins del Casal hi pots trobar d'altres distraccions, com poden ser: la petanca, un distret i apassionant joc. Botxes.

La muntanya, el Centre Excursionista Saltenc, amb les seves interessants sortides.

Unes magnífiques instal·lacions, amb calefacció, amb les seves dependències: bar, biblioteca, sala d'actes, jocs de cartes, dominó, escacs i dames.

També podeu fer vos mirar la presió i punxar-vos gratuïtament, mercès a la gentilesa de l'Alfons Moré.

Tot això és possible gràcies a la col·laboració de tots els que formen aquesta pinya de germanor que és el Casal de Jubilats de Salt.

LA FARGA CREIX

El primer número de LA FARGA sortia tímidament el maig de l'any passat amb 16 planes i un tiratge de set-cents exemplars que, a partir del següent número s'hauria d'augmentar a set-cents cinquanta: Feiem curt. — Des de fa un parell de números aquest tiratge ha hagut d'augmentar-se a mil exemplars. Cada dia hi ha més gent que vol LA FARGA.

— Què hem de fer per tenir LA FARGA?, ens pregunten pel carrer.

— LA FARGA no es ven —és la resposta— Feu-vos socis del Casal i la rebreu de franc a casa vostra.

I, efectivament, hi ha qui es fa soci solament per rebre el nostre Butlletí, única publicació periòdica —que sapiguem— de Salt.

Aquesta acceptació ens fa ser més exigents amb nosaltres mateixos, i tal com deiem a l'editorial del número 8, ens esperona a cercar noves fórmules de millorament.

Dins d'aquesta línia, a partir del present número, LA FARGA sortirà amb 20 planes, la qual cosa ens permet crear noves seccions fixes i donar cabuda a valuoses col·laboracions.

EL CONSELL DE REDACCIÓ

Per BOLIC

NOTICIARI D'ACTIVITATS

BOTXES

El passat mes de febrer es va crear la Secció de Botxes del C.P. Salt i els resultats aconseguits fins el present són del tot satisfactoris. La Premsa Gironina de la setmana del 3 al 9 de Març feia uns comentaris molt elogiosos d'aquesta nova secció. Esperem veure el nom del C.P. Salt inscrit també entre els millors provincials

Els resultats aconseguits a la Lliga Regional ha estat:

Botxes Salt - C.P. Salt (13-3).

Acolliment - C.P. Salt (3-13).

Botxes Girona - C.P. Salt (6-13).

C.P. Salt - C.B. Canet (13-1).

C.P. Salt - Mi Bebé (13-9), i es troben al segon lloc de la classificació.

ASSEMBLEA ANYAL DE SOCIS DEL C.P. SALT

Es va celebrar el dia primer de Març al saló del Casal. La sorpresa general fou al veure que tan sols una vintena de bons aficionats hi eren presents. La resta dels socis hi faltava per diferents motius: feina, no coneixement de l'Assemblea, o senzillament falta de preocupació i responsabilitat.

Els acords estan reflexats al llibre d'Actes per si algú dels no presents es vol informar. De totes maneres no crec que ho facin. Era més fàcil assistir a l'Assemblea i no van fer-ho. No crec que d'haver-hi hagut més assistència s'hagués arranjat quelcom més. Hi havia ols de sempre, els que donen la cara, i ara els "altres" criticaran el què es va fer. Això no ens preocupa als qui hi assistírem; és ben normal, i, endomés si no poguessin criticar la gestió dels altres, que farien pobrets?

RESULTATS DE LA LLIGA SOCIAL

JORNADA 8.ª

Casas - Ruiz (13-9) (4-13).

Cabezas - García (0-13) (13-4).

Ros - J. Martín (13-8) (13-4).

Carrillo - Martínez (9-13) (12-13).

Macias - F. Martín (2-13) (10-13).

Barceló - Llobet (8-13) (13-13).

Oliveira - Quintana (13-6) (13-5).

Fàbregas - Boó (3-13) (5-13).

JORNADA 9.ª

Casa - García (7-13) (9-13).

Cabezas - J. Martín (3-13) (13-11).

Ros - Martínez (13-6) (13-1).

Carrillo - F. Martín (4-13) (11-13).

Macias - Llobet (10-13) (5-13).

Barceló - Quintana (13-7) (13-1).

Boó - Ruiz (13-5) (13-6).

Fàbregas - Oliveira (5-13) (2-13).

JORNADA 10.ª

Casas - J. Martín (13-8) (1-13).

Cabezas - Martínez (13-4) (13-8).

Ros - F. Martín (7-13) (13-5).

Carrillo - Llobet (2-13) (5-13).

Macias - Quintana (13-8) (13-7).

Oliveira - Ruiz (12-13) (13-5).

Boó - García (13-11) (5-13).

Fàbregas - Barceló (1-13) (10-13).

JORNADA 11.ª

Casas - Martínez (2-13) (3-13).

Cabezas - F. Martín (13-8) (4-13).

Ros - Llobet (1-13) (13-8).

Carrillo - Quintana (13-9) (13-7).

Barceló - Ruiz (10-13) (13-12).

Oliveira - García (8-13) (4-13).

Boó - J. Martín (7-13) (13-9).

Fàbrega - Macias (0-13) (0-13).

JORNADA 12.ª

Casas - F. Martín (7-13) (4-13).

Cabezas - Llobet (13-11) (8-13).

Ros - Quintana (8-13) (4-13).

Macias - Ruiz (0-13) (5-13).

Barceló - García (2-13) (4-13).

Oliveira - J. Martín (13-2) (12-13).

Boó - Martínez (13-6) (4-13).

Fàbregas - Carrillo (0-13) (0-13).

La classificació, a tan sols tres jornades del final és la següent:

García, Llobet i Boó, 18 punts; F. Martín i Cabezas, 17 punts; Oliveira, 16 punts; N. Ros, 14 punts; Ruiz, 12 punts; Martínez, 11 punts; J. Martín, Barceló i Casas, 10 punts; Quintana, 8 punts; Carrillo, 7 punts; Macias 5 punts i Fàbregas 1 punt.

Sobre el paper

Ham comparat el pronòstic que feiem el propassat número de LA FARGA amb la classificació després de la Jornada 10.ª i veiem que, per BOLIC, la cosa no ha anat pas tan malament com feien preveure els dos primers. Diuen que la funció desenvolupa l'orgue i és ben cert. Ja no fallem tant. I després, cada dia tenim el cap més esvalotat, així com el dit indicador de la mà dreta és l'únic que fem servir —no en sabem més— per escriure a màquina.

Ben segur que dintre de dos o tres mesos ja no en fallarem tant. De totes maneres creiem que Oliveira i Cabezas han llegit LA FARGA dels motius i ens han fet cas, ja que el pronosticàvem per a ells ha sortit tot rodó. Moltes gràcies.

A totes les reunions hi ha el remulla-festes i aquesta vegada ha estat N. Ros. Potser mig empimpat perquè tan sols li donàvem vuit punts, després de la desena jornada va tenir la "barra" de guanyar

a J. Martín, Martínez i empatar amb F. Martín i Llobet i posar-se amb tretze i disposat a fer disbarats.!! Això no es fa. I, sinó, s'avisar, Narcís!! Aquesta vegada sense la teva tripleta el pronòstic hagués estat un èxit.

A manca tan sols de tres jornades per finalitzar la lliga veiem que la del dia 16 de març serà la que ho decidirà tot ja que s'enfronten Boó i Llobet i sigui quin sigui el resultat, o bé tots dos o un d'ells ha de quedar despenjat de García que sembla tenir totes les de guanyar amb el permís de Macias, Carrillo i N. Ros amb qui ha de jugar encara. De totes maneres i posats ja a fer pronòstics direm que els sis primers seran: GARCIA, LLOBET, CABEZAS, BOÓ, OLIVEIRA i F. MARTÍN.

Així, doncs, "oido al parche" i no rellicueu ja que la més petita ensopegada pot costar la vida i classificació de l'artista ensem que espatllar-nos l'últim pronòstic de la Lliga Social 1979-1980

PRÒXIMES EXCURSIONS

23 de març.

AL SANTUARI DE MONTGRONY i ascensió als cims de Coma Armada i Pla de Pujals (2.045 metres d'altitud).

13 d'abril.

AL SANTUARI DE FINESTRES, des d'Els Arcs.

27 d'abril

A SANTA MAGDALENA DEL MONT des de Joanetes pel camí del Barret. Ascensió facultativa a les Agulles de Santa Magdalena.

L'Església romànica de Sant Pere de Montgrony, és un dels objectius de la pròxima excursió del C.E.S. A l'interès arquitectònic i històric ha d'afegir-s'hi el grandios panorama que es domina des de l'esplanada que el rodeja: Les muntanyes de Sant Amanc, el Taga, el Puigscalm, Bellmunt, Cabrera, el Cadí... I sobretot l'original i característic massís del Pedra forca, tan pròxim des d'aquests indrets i que serà l'objectiu d'un interessant sortida del C.E.S. els dies 24, 25 i 26 de maig (Pasqua de Pentecosta), els detalls de la qual publicarem en el pròxim número de LA FARGA

NOUS SOCIS DEL C.E.S.

Durant el passat mes de febrer han ingressat com a nous socis del C.E.S.:

Jesús Gironès i Fluvia, Xaiver Mundet i Farrés, Joel Mateu i Batlle, Ariadna Mateu i Batlle, Maria Oliveras i Cullerell, Jaume Joanadó i Casas i Raül Diéguez i Pe.

A tots la nostra cordial benvinguda.

ASSEMBLEA DE SOCIS I ELECCIÓ DE NOVA JUNTA DEL C.E.S.

Es convoca Assemblea de socis del Centre Excursionista Saltenc, a celebrar el pròxim dia 28 de març, a les 8 del vespre a la nova sala d'actes del nostre local, amb el següent

ORDRE DEL DIA:

- Memòria d'activitats realitzades,
- Estat de comptes,
- Precs i preguntes,
- Elecció de nova junta directiva.

Preguem a tots els nostres associats llur assistència a aquesta primera i important Assemblea. Us hi esperem.

els mamífers

Qui més qui menys, sap que al Pla de Salt hi ha alguns mamífers. Els pagesos coneixen els talpons, les rates, les musaranyes o els senglars; els caçadors persegueixen els conills, les llebres o les salvatgines, i així quasi tothom coneix o ha vist algun d'aquests animals al nostre poble. Amb aquest treball el que pretenem és fer una llista de totes aquestes dades u cites, ordenant-les d'acord amb els mètodes usuals en zoologia.

De cada espècie en descriurem els trets que la caracteritzen (dimensions, pes, color ...) els seus hàbits, l'alimentació i la zona del Pla on la podem localitzar o on ha estat trobada alguna vegada. Cal aclarir que en aquest estudi hem deixat de banda els ratpenats que, per les seves característiques, mereixen un estudi apart.

MAMÍFERS DEL PLA DE SALT

1. — ERICO.
Erinaceus europaeus L.

Amida de 22'5 a 27'5 cm. de llargada. Pes de 450 a 1200 gr. Cos massís i pesat. Morro punxegut. Orelles petites i rodones. Cap i parts inferiors del cos recobertes de pèl. Les parts superiors amb espines. Surt al capvespre i és actiu de nits. En cas de perill s'enrotlla en forma de bola (reflex que li és molt perjudicial actualment ja que el gran destructor d'ericons és l'automòbil que els aixafa quan estan enrotllats al mig de les carreteres). Hiverna. Fa els nius amb molsa, herbes i fulles. És insectívor. A Salt el podem trobar a tot el Pla, més als camps que a les Deveses, arriba a introduir-se a les cases. Molt comú.

2. — MUSARANYA NANA.
Suncus etruscus (SAVI).

Cap i cos de 3'6 a 5'2 cm., la cua de 2'4 a 2'9 cm. Pesa de 1'5 a 2 gr. És el mamífer més petit que es coneix. Té uns pèls llargs per sobre dels normals. Orelles grosses. Dents blanques. Per sobre és de colors bru-vermellós i per sota gris. Viu als camps i zones pedregoses de tot el Pla. Fa els nius entre les arrels dels arbres o forats. És insectívora.

3. — MUSARANYA VULGAR.
Crocidura russula (HERMANN)

Cap i cos de 6'4 a 9'5 cm. Cua de 3'3 a 4'6 cm. Pesa de 6 a 14 gr. Orelles i morro allargades cap al davant, i

molt característiques. Per sobre és de color gris-bru, per sota gris. Viu a tot el Pla, arriba a colonitzar cases. Fa els nius en llocs amagats. És insectívora i a la vegada és el principal aliment de les xibeques i altres rapinyaires.

4. — GUINEU o GUILLA
Vulpes vulpes (L).

Cap i cos de 58 a 77 cm., cua de 32-48 cm. Pesa de 6 a 10 kg. Color variable (generalment marró-vermellós), sempre, però, el final de la cua és de color blanc. Orelles llargues i punxegudes, cua grossa i llarga, molt peluda. Els mascles tenen una glàndula que produeix una flaire molt característica (encara avui dia molts bosquetans són capaços de seguir el rastre d'una guilla per l'olor). Té costums nocturns, no obstant, també se'n veuen de dia. Cava uns caus amb moltes sortides. És carnívora. Ha estat molt perseguida i al Pla pràcticament ha desaparegut, podria ser, però, que en quedés algun exemplar a les Deveses.

5. — FAGINA
Martes foina (ERXLEBEN)

Cap i cos de 42 a 48 cm., cua de 23-25 cm., pesa d'1 a 2'3 kg. Porta una taca blanca a la gorja, morro clar, la resta del cos de color marró fosc. Té les orelles petites i estretes. Viu als marges i zones pedregoses cobertes de bardisses. A Salt la podem trobar a les Deveses. És carnívora, de costums nocturns, camina fent salts i s'enfua bé als arbres. Niu als socs vells, estables i graners, munts de pedres, etc.

del pla de salt

per Xavier Sunyer

6. MUSTIELA
Mustela nivalis L.

Cap i cos de 21 a 23 cm. el mascle; la femella és més petita. Cua de 6 a 6'5 cm. Pes de 60 a 130 gra. el mascle. Color marró, cua curta. Té costums nocturns, carnívora. Fa els nius a sota terra. A Salt la trobem a les Deveses, encara que abans havia estat molt abundant i la podem localitzar a tot el Pla, ara és escassa.

7. TURÓ
Mustela putorius L.

Cap i cos de 31,3 a 45 cm., cua de 12'5 cm. Les femelles són més petites. Color gris-bru, més fosc a sota. Orelles curtes i cap amb unes taques característiques. És carnívor, té costums nocturns, encara que a vegades se'l veu de dia. Viu sol o amb grups familiars. Quan està en perill segrega un vapor d'olor molt peculiar. El podem trobar a Les Deveses. Cal remarcar que les fures són una forma domèstica de turó creuat amb mostela.

8. TEIXÓ
Moschus moschiferus L.

Cap i cos de 61 a 72 cm., cua de 17 a 19 cm. Pesa de 10 a 22 kg. Color gris i negre a les parts inferiors. El cap presenta unes bandes blanques. Nocturn i de capvespre, fa un curt repòs hivernal; és carnívor. Fa caus amb moltes entrades, és comestible encara que no molt apreciat. A Salt el trobem a les vores del Ter i Deveses. Està en període d'expansió i ha desplaçat a totes les altres salvatgines del Pla.

9. LLUDRIGA
o LUDRIA
Lutra lutra L.

Cap i cos de 62 a 83 cm., cua de 36'5 a 55 cm. Pesa de 6 a 15 kg. Cos llarg i prim, potes curtes, orelles petites, morro llarg, cua llarga i ampla a la base, peus amb una membrana interdigital. Fa una vida principalment nocturna i lligada als cursos d'aigua, realitza uns viatges llargs i regulars tant per aigua com per terra, corre, neda i es submergeix amb gran facilitat. Fa el niu en socs buits o entre les arrels, generalment amb una entrada a sota d'aigua i una d'aèria. És molt perseguida per la seva pell. Sofreix una regressió molt greu. A Salt ha estat exterminada,

tant per la caça abusiva com per la contaminació de les aigües i la deforestació de les comunitats vegetals de riera. És carnívora i s'alimenta exclusivament de peixos.

10. GENETA
o GAT MESCQUER.
Genetta genetta L.

Cap i cos de 47 a 58 cm., cua de 41 a 48 cm. Pesa d'1 a 2'2 kg. Aspecte general d'un gat, té però, el cos més allargat. Pèl de color bru amb taques més fosques ben definides. Potes curtes, urpes retràctils. Despedeix l'olor característica del mesc. Mena una vida nocturna. S'amaga a sota els arbres, roques, arbusts...; és carnívor. A Salt havia estat abundant, ara pràcticament ha desaparegut. En podem trobar algun exemplar a les Deveses.

11. GAT SALVATGE
Felis sylvestris L.

Cap i cos de 47'5 a 80 cm., cua 26-37 cm. Pesa de 5 a 10 kg. És més gros i pesat que el gat casolà. Presenta un color bru amb unes ratlles ben definides al cos. Viu als boscos i màquies. Té costums nocturns i de capvespre. És carnívor. Ha estat trobat a les Deveses i és possible que encara n'hi hagi algun exemplar.

12. LLEBRE
Lepus europaeus L.

Cap i cos de 48'5 a 67'5 cm., cua 7-11 cm. Pes 2'5-6'5 kg. És força grossa, té orelles llargues. Color amarronat i el sota de la cua és de color negre. Té una vida sobretot nocturna. Fa els jaços als boscos ben protegits i a les bardisses. És herbívora. Ha desaparegut del Pla i sofreix una profunda regressió. Havia estat molt abundant als camps i hortes però l'ha desplaçat el conill de bosc.

13. CONILL DE BOSC.
Oryctolagus cuniculus L.

Cap i cos 34 44'5 cm., cua de 4-8 cm. Pes 1'2-2'2 kg. Té les orelles més curtes que la llebre. És herbívor. Viu als llocs sorrosos o argilencs. Surt al capvespre. És colonial. Camina saltant i quan se'l persegueix canvia sovint de direcció en angle recte. Fa caus molt llargs i complicats,

amb moltes sortides. El podem trobar a tot el Pla, sobretot a les Deveses. Malgrat la mixomatosi està en expansió i pot arribar a constituir una plaga.

14.— RATOLI BOSCA,
Apodemus sylvaticus.

Cap i cos 7'7-11 cm., cua 6'9-11'5 cm. Pesa de 14 a 28 gr. Color marró clar a sobre i blanc-gris a sota. Té les potes i orelles llargues, la cua de 120 a 190 anells. És nocturn i omnívor. Cava galeries i no defuig les cases ni les construccions humanes. Els trobarem a tot Salt.

15.— RATA,
Rattus rattus.

Cap i cos 15'8 a 23'5 cm. Cua 18'6-25'2 cm. Pesa de 145 a 215 gr. Cua molt llarga, de 200 a 260 anells. Té el morro punxegut, orelles més grosses que la rata treginera, ulls grossos. És de color gris-negre, de costums nocturns i omnívora. Viu associada a l'home i representa una veritable plaga. Està en expansió i la podem trobar a tot Salt, és molt abundant.

16.— RATA
TRAGINERA
o RATA DE
CLAVEGUERA.
Rattus norvegicus.
(BERKENHOUT).

Cap i cos 21'4-27'3 cm., cua 17'2-22'9 cm. Pesa de 275 a 520 gr. És grossa i robusta té la cua més curta que la rata, és de color gris, nocturna i omnívora. Viu associada i depen totalment de l'home, és cosmopolita, originària de l'Àssia i introduïda a Europa el segle XVIII. Està en una etapa d'expansió i comporta un greu problema sanitari a les ciutats. La podem trobar a tot Salt.

17.— RATOLI
DOMÈSTIC.
Mus musculus L.

Cap i cos de 7'5 a 10'3 cm., cua de 7'2 a 10'2 cm. Pes 12-18 gr. És petit i prim, amb el morro punxegut. Té color gris uniforme. És omnívor, de costums nocturns, comensal de l'home. Viu en grans famílies (degut a què es reproduïxen amb molta facilitat i rapidesa) escava galeries llargues i de gran complicació. La podem trobar a tot Salt, molt abundant.

18.— RATOLI DE CAMP.
Mus sylvaticus L.

És molt semblant a l'espècie anterior, però és salvatge i viu als camps i prats. El podem trobar als camps de la part Sud del poble.

19.— RATA D'AIGUA,
Arvicola sapidus L.

Cap i cos 16'2-22 cm. Cua de 9'8 a 14'4 cm. Pesa de 150 a 280 gr. És grossa, de cua llarga i morro punxegut. Viu als rius, basses i rierols. És activa de dia, neda amb facilitat. Construeix els caus a les riberes i és herbívora. A Salt la trobem a les vores dels rius.

20.— TALPÓ ROIG
Clethrionomys
 glareolus
ISCHRENERI

Cap i cos de 8'1 a 12'3 cm. Cua de 3'6 a 7'2 cm. Pes 14'5-36 gr. Color vermellós acompanyat de gris als cantons, orelles visibles. De dies surt a la superfície de terra, fa galeries. És una espècie típicament europea, viu lligada als llocs humits. Hi ha una cita a les vores de la Riera de Mus (Heramús).

21.— TALPÓ VULGAR
Pitymys
 duodecimcostatus
(DE SÉLYS
LINGCHAMPSI).

Cap i cos 9'3-10'7 cm. Cua 2'2-9 cm. Molt petit. És de color variable, més o menys vermellós, parts inferiors de colors gris. Viu als camps, excava galeries molt complicades. És el responsable dels pilons de terra que hi ha als camps i que, normalment, s'atribueixen als talps. El trobem a tot el Pla, sobretot en terrenys argilosos.

Hi ha d'altres espècies al Pla que no han estat citades i que podrien ser-hi, com ara: l'esquirol o el porc senglar, que són propis de boscos però fan escapades freqüents a altres indrets.

La dinàmica de les poblacions d'aquestes 21 espècies que en un passat no llunyà conviuen al Pla ha conduït a la separació de dos grans grups de mamífers a Salt: Els que han pogut suportar l'acció devastadora humana i han entrat en expansió (rates), i els que no s'han adaptat a les modificacions introduïdes per l'home i han desaparegut o han entrat en regressió (llúdrigues i salvatgines en general, llebres, etc..)

Cal parar esment, però, en que totes aquestes espècies que disminueixen de població ara només les podem trobar a les Deveses. S'imposa doncs, una protecció d'aquestes espècies i de l'enclau de les Deveses.

Aquest treball ha estat possible gracies a la col·laboració de Lluís Palou, un dels homes que més coneix el medi del Pla de Salt, i a qui entrevistem a les pàgines següents.

LLUÍS PALOU ROCA: EL CAMPANER

Aquest mes portem a LA FARGA un personatge potser no molt conegut, però sí popular. Fill de Montfullà i resident a Salt de tota la vida, saltenc de cap a peus. Hem volgut parlar amb ell per dues raons molt concretes. La primera, perquè ja són trenta-nou anys que fa de campaner a la Parròquia de Salt, una feina que es perd i que, a través del temps, ha estat important, tant per la gent catòlica com per a la que no ho és. Ell sempre ha estat al peu del canó, així sí. L'altra raó és la de caçador, de llúdrigues concretament; un animal estrany la llúdriga. Els entesos diuen que no és ni carn ni peix. Tanmateix és un animal molt apreciat per molta gent. Ell, en Lluis, en parlava totseguit d'aquestes facetes de la seva vida.

- Quants anys teniu, Lluis?
- Setanta sis de fets. Nat el dia 8 de març de l'any 1903.
- I, quants de campaner?
- Sí... quasi trenta-nou. Des de l'any 1941.
- Quan van començar aquesta feina, ¿quin Rector hi havia a Salt?
- Mossèn Sebastià Puig, que en pau descansi. Una bellíssima persona que recordaré tota la vida. Era, com si diguéssim, el nostre pare.
- Sempre les heu tocat vós, les campanes, o us hi ha ajudat algú més?
- Fora de la meua cona, ningú més.
- Quina fou la vegada que heu tocat amb més alegria, i per quin motiu?
- Va ser el dia que van batejar el fill d'en Pere del Sitjar. Aquell dia vam estrenar les campanes que hi ha ara. Vaig fer-ho amb tanta il·lusió, que en tocava una amb cada mà. Vaig quedar llasat.
- Tenen nom aquestes campanes?
- Sí no em falla la memòria, crec que n'hi ha una que es diu Agueda i l'altre Flvira.
- Quan és que heu de tocar les campanes?
- Mira: quan es mor algú, pel bateig, abans de la missa i cada dia a l'hora de l'Àngelus, a les dotze del migdia.
- No ho fa el rellotge, de tocar les hores?
- No, el rellotge toca les hores i els quarts, però les dotze les torn jo.
- És molt antic aquest rellotge?
- Uí! Quan jo era petit ja hi era, i és un bon rellotge. Només té la pega que li has de donar corda cada vint-i-quatre hores.
- Tenim entès que ara no toca.
- És que està espallat. Jo ja els ho he dit als de l'Ajuntament, que no toca ni les hores ni els quarts, però que el rellotge va bé: és el cable de les hores i els quarts que està desfet. Tot i això, és un bon rellotge, molts dels que ara són nous no van tan bé. El que passa és que està mal cuidat.

- Dieu que, quan s'espalla, aviseu l'Ajuntament. És que és de l'Ajuntament aquest rellotge?

- A mi em paga l'Ajuntament per fer de rellotger, vull dir per donar corda al rellotge, que és del poble i de ningú més.

- Vos, Lluis, de qui cobreu, de l'Ajuntament o del Clero, per fer de campaner?

- Jo, de ningú. Bé,estic aquí a aquesta casa a canvi de fer de campaner i de netejar l'església. El Rector ens donava el vint-i-vinc per cent de la col·lecta que s'havia fet del cobrament de la cadira.

- Així, vos heu hagut de treballar per poder fer de campaner?

- Sí. Jo he treballat a la fabrica de Salt i de tartaner. Em deixaven sortir sempre que havia de tocar les campanes.

- Es pot dir de la feina aquesta que és treballar per al clero.

- Res més. La dona i jo hem treballat trenta-nou anys per netejar l'església i tenir-la sempre en condicions, i per servir els capellans sempre que ha fet falta. Però no hem vist gaires gratificacions.

- Quin dia heu vist més gent en un enterrament aquí a Salt?

- Més gent, si no m'equivoco, el dia que es va encendre el pis aquell del carrer Angel Guimerà, crec que ha estat el més gros que jo he vist. Això que a Salt hi va molla gent als enterraments!

- Deixant a part la feina de campaner i de tartaner, quina és la vostra alició?

- La cacera, sens dubte. Era tanta l'afició que hi tenia que, quan festejava la dona que tinc, moltes vegades li deia que no em trobava bé i me n'anava de cacera.

- De la caça, quin és l'animal que heu mort més?

- Em sembla que he mort de tot. Però el que més "soc mort" potser són els conills. Però "sóc mort" llebres, guilles, llúdrigues, esquirels, garces, becaces, perdius, anecs... de tot.

- De tots ells, quin us feia més il·lusió de matar?

- No cal dir que la llúdriga. Les he mort de totes maneres: a cops de pal, a trets; era tanta la il·lusió que hi havia agafat que, a cops, em sagnaven fins i tot els dits dels peus, però jo portava la llúdriga a casa.

- On les anaveu a caçar?

- Per tot arreu, des de La Pilastra, fins a La Rodona, pel Ter, le Rieres i el Rec. En aquest darrer és on n'he mort més, principalment quan tancaven l'aigua.

- Us recordeu de quantes n'heu mort?

- Fins a tres-centes vint les he comptades i anotades, després, ja no. Però es podria dir que n'he mortes un promig de mitja dotzena l'any; encara que l'any quaranta, quan hi va haver l'aiguat, en vaig matar catorze. És l'any que en vaig matar més.

- Quin gust té la llúdriga? Perquè, n'heu menjat suposo?

- Mira, per a mi te gust de carn, però no deixa que té una mica de regust de peix. Ara, si les fas bullir, només té gust de carn. I per cert que és molt bona.

- Quina classe d'animals hi trobaveu abans pel Ter i les Deveses?

- Passat de senglars, crec que de tot, principalment ànecs, fotes, becades, polles d'aigua. I una vegada vaig matar una oca.

- I d'ocells... de quina classe n'hi havia?

- Hi havia de tot: perdius, rossinyols, cardines, rintintins, cuetes, calàndries, cogullades, estornells... de tota classe.

- A què és degut aquest extermini d'animals que hi ha avui dia?

- Els grossos, no ho sé. Hi ha tants caçadors que maten tot el que troben, fins i tot en temps de veda... Però els petits, crec que és degut als sulfats que es tiren a les plantes. L'ocell petit s'alimenta d'insectes i aquests sempre estan per les plantes.

- Parlem una mica de la vostra joventut. Quan era més maco Salt, abans de l'annexió o ara?

- Abans, carai! Aleshores era un poble.

- Hi havia rivalitat entre Salt i el Veinat?

- Una mica. Ells deien que eren del Veinat i que no volien ser de Salt. Fins i tot es feien dos envelats per la festa Major. I després no hi havia gent a cap dels dos.

- Quina era la vostra distracció?

- Jugat a futbol, córrer, fer carreres, vull dir.

— On anaveu a jugar a futbol?

— A la paret de cal Mut, al davant de can Pixera. Nosaltres mateixos vam fer el camp voltat de canyes. Ens anàvem a canviar al Patronal de Sant Lluís Gonzaga, al costat de can Pep del cafè, i feiem un bon equip. Me'n recordo que hi jugava en Riera, en Piarnau, en "Salu", el pare de l'Alton More, jo i d'altres que ara no recordo. Els pobles d'aquí al voltant ens els passejàvem totes.

— On era el centre de Salt? Vull dir, on es celebraven les festes populars?

— Doncs, sí. Allà on es celebraven totes les festes era aquí, a la plaça de Salt.

— Per acabar aquesta amable xerrada que hem tingut, us volem demanar que ens responeu ràpidament unes quantes preguntes. Quin plat és el vostre preferit.

— Pot i tripa

— I de beure?

— Aigua

— Les dones com us agraden? Rosses? Morenes? Castanyes?

— Una mica de tot.

— Què us agrada de la tele?

— El programa "El hombre y la tierra", d'en Rodríguez de la Fuente.

— Heu dit que us agrada el futbol. De quin equip sou?

— El que juga molt bé és el Madrid. Però el Barcelona també m'agrada

— La muntanya o el mar?

— Muntanya

— El nom d'un ocell.

— Un "sarepito" reia! Per aquí no hi ha. Però n'he mort un.

— Una flor?

— Margarida.

— Un animal?

— La llúdriga.

— Un color?

— El blanc.

— Una cosa rodona o quadrada?

— Ara sí que m'has mort... Rodona, perquè es la bola del món, on voltem tots.

— Una fruita?

— Maduixa.

— Espardenyes, sabates o sandàlies?

— Espardenyes, com abans.

— Pa blanc o negre?

— Pa negre, que és el que més "sóc" menjat.

Heus ací un personatge interessant, com molts altres que hi poden haver a Salt. Esperem que no sigui el darrer. Continuarem cercant.

Sobre la familia MUT

per Josep Clara

A la documentació medieval referida al poble de Salt hi surt sovint el cognom Mut. Es tracta d'una família ben arrelada a la vila, que hi tingué una preeminència i un protagonisme molt palès en els segles passats. Per precisar aquesta informació, em permeto d'aportar ací unes quantes notícies que ens en parlen per motius ben diversos.

Segons el Cartoral de Carlemany de l'Arxiu Diocesà (foli 265), Grau, vescomte de Cabrera, feu definició i absolució a favor de **Per Mut** de Salt, del domini que tenia sobre sa persona, descendència i bens, i en cobrà 100 sous barcelonins. El document és datat l'1 de gener de 1233.

El 1245 el bisbe Guillem de Cabanelles va fer testament i deixà a la Prepositura del mes de desembre tot allò que tenia en el mas **Pere Mut** de Salt ("quidquid habemus in manso Petri Mutu de Saltu"). El document pot ser llegit íntegrament a *Espanya Sagrada*, XLIV.

L'any 1305, tal com varem apuntar al número 3 de LA FARGA, Berenguer Llorenç i **Pere Mut** són esmentats a la primera visita pastoral que es conserva de Salt.

El 1357, segons el registre 31 de la secció 1.ª de l'Arxiu Diocesà, l'abat de Sant Pere de Calligans i els canonges de la Seu gironina denunciaren al bibe que Raimon de Sitjar, Pere de Prat, Guillem Bayer (ciutadans de Girona) i **Pere Mut** (de la parròquia de Salt) feien un rec "in rivo Ticeris et supra rechum vocatum Comtal" i que perjudicaven el molí que hi posseïa l'Església. El bisbe Berenguer de Cruilles els donà 6 dies de temps perquè abandonessin l'empresa sota pena d'excomunicació.

Acabem amb una data del 1362, procedent del llibre antic dels Feus del mateix Arxiu Diocesà, on se'ns parla de **Raimon Mut**: "... Bernardus de Citgario recipit totam deciman expletorum in duabus petiis terrae Raimundi Muti".

En Pere Mut del 1233 no és el mateix que el del 1357, puix que no creiem que hagués viscut més de 100 anys. Deu ser, si de cas, un fill seu que s'anomenava com el pare. De fet, el nom de Pere sembla que fou molt apreciat per aquesta família, car un dels seus descendents darrers —el senyor Pere Coll i Guító, que fou el qui als anys 20 cedi el solar per fer les escoles del poble també s'ho deia.

LA CASA de LA VILA

Sí, senyors: D'ara endavant LA FARGA estarà present a les sessions del Ple del Consell Municipal de Salt i n'informarà mensualment en aquesta columna. Encara que sigui amb la brevetat telegràfica que permet aquest espai, hem cregut d'interès per als nostres lectors una informació puntual sobre el que passa a la Casa de la Vila i que hi fan els nostres Consellers.

PLE DEL DIA 3 DE MARÇ

— Secretaria informa sobre els acords presos per l'Ajuntament de Girona que afecten a Salt i que es refereixen principalment a llicències d'obres.

— En destaca l'acord de la Comissió Permanent del 28 de febrer, acollint favorablement la proposta del Consell Municipal, a instàncies del Conseller d'Esports, de reconèixer i guardonar públicament el gran esportista saltenc Narcís Casas i Vila — En Sisú per tots nosaltres — un dels homes que amb més èxit ha representat el nostre poble a nivell internacional.

— Sobre el problema de la carretera N-141 s'acorda donar suport a les accions que prengui la Mancomunitat les-Brugent i altres Ajuntaments afectats que ja estan treballant en aquest sentit, i insistir sobre la necessitat del desviament al seu pas per Salt. Es delega una representació del Consell a la Comissió de municipis interessats.

— Aprovació de projecte d'arranjament del paviment de la quasi totalitat dels carrers de Salt vell, amb un pressupost de vuit milions i mig de pessetes, com a primera etapa d'un programa d'arranjament paulatí de tots els carrers del poble.

— Es tracta sobre deficiències d'enllumenat en diversos sectors, especialment al Veïnats. Es gestionarà forma de solucionar-les urgentment.

— En Urbanisme es proposa acondicionar i arranjat provisionalment el passeig d'Olot entre Marquès de Camps i Costa Rica a més de la zona esportiva actualment en molt mal estat, tot esperant la inclusió en el pressupost del 1981 de la urbanització i pavimentació definitiva.

— Es llegeix estudi de la Comissió de Medi Ambient sobre atemptat ecològic al Ter i es proposen solucions. Es cursen denúncies a organismes oficials responsables, urgint que es prenguin mesures adequades.

— Dins el mateix tema de Medi Ambient es tracta del problema de la contaminació creixent de les aigües subterrànies i de la conveniència d'un estudi tècnic de l'aqüífer del Pla de Salt, encaminat a evitar problemes sanitaris greus i la degradació irreversible d'un patrimoni tant important com és l'aigua.

— Les escameces d'aigua potable encara pendents, que segons que sembla quedaran acabades abans de finalitzar aquest mes de març i el primer aplec infantil de sardanes que es celebrarà aviat a Salt són altres temes tractats en aquest Ple, el primer en que LA FARGA hi és present.

EUSEBI CABIZAS

M'AGRADA... NO M'AGRADA

per El Fargaire

CARTES I RÈTOLS DE SALT

Es una bona sorpresa personal, quan viatjant pel sud de la Península, en plena Andalusia o Extremadura o prop del "mismísimo" Madrid, i et trobes un camió amb el nom de Salt. És sens dubte un dels molts camions i vehicles que, procedents de la nostra vila, travessen cada dia pobles i províncies de tot l'Estat. Són viatgers de les empreses de casa nostra. I el bo del cas, és que ens adonem que són de Salt, perquè ho porten inscrit externament en el camió o autocar.

M'agrada que hi hagi empreses i persones que expressin externament el nom de Salt, en els seus vehicles. És una prova de no voler perdre la identitat. M'agrada que hi hagi empresaris, botiguers, o simplement veïns que en la seva correspondència, les seves targetes de presentació en les seves cartes, ni posin que viuen a Salt; són fidels al poble, i no volen viure despersonalitzats, enmig del maremàgnum urbanístic que se'ns ha tornat darrerament el poble nostre.

Que els empresaris i homes de projecció pública reafirmen el nom de Salt en els seus viatges, les seves cartes, les seves relacions.

Que els botiguers en els seus productes, les seves adreces, els seus anuncis, ho constatin que són de Salt, i que així quedi escrit en les bosses dels supermercats, en els papers de regals, en la publicitat oral i en la escrita, en fi en tota manifestació externa.

Reivindicar el nom de Salt per les coses que són d'aquí i que surten d'aquí és retrobar-nos nosaltres mateixos. Ni més, ni menys. És conscientment un desig voluntari del nostre poble, de mantenir la seva identitat per damunt de tota uniformitat i integració forçada.

ESCOMBRARIES, NETEJA I ALTRES

Ben bé que ho sabem que el servei de recollida d'escombraries és car i tot i això no n'estem pas ben contents.

No m'agrada el servei d'escombraries tal com funciona. Els empleats de l'empresa concessionaria, que cada nit passen pels nostres carrers, val a dir que no hi posen pas tot l'interès que seria de desitjar. Trobem ben sovint bosses mit desfetes al carrer. Unes vegades per causa dels gossos, però d'altres per la poca cura dels que passen a recollir-ho.

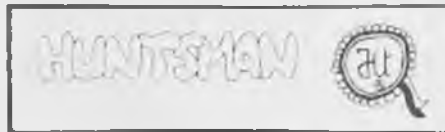
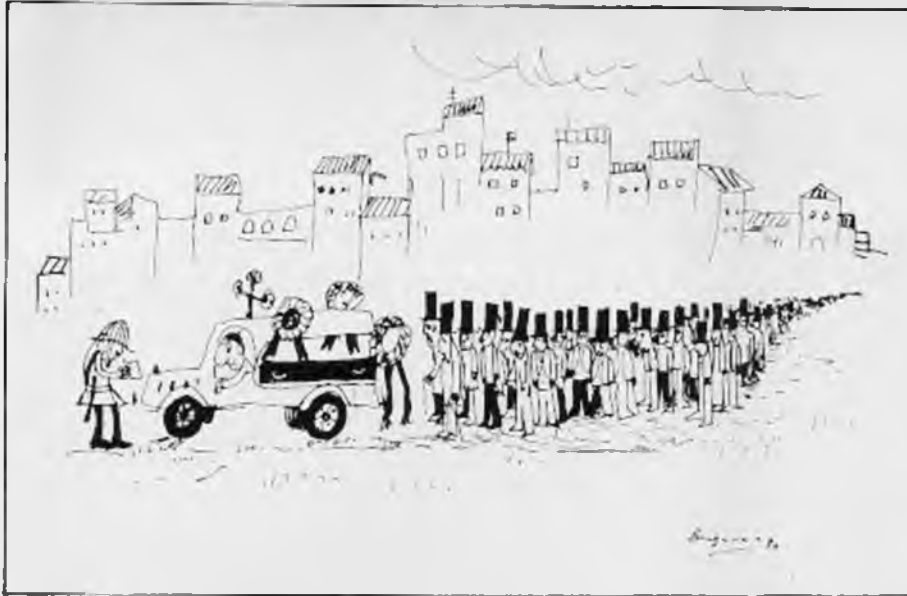
Tampoc m'agrada, que alguns carrers de Salt o Girona es reguin de tant en tant, o es netegin i s'escombrin amb màquines especials, i en canvi molts d'altres extrems, més petits, no s'hi passi ni una escombra. Ah! i el peu crec que és per tots igual!

Crec que fa molt mal efecte per algú que vingui de fora, veure els abocadors incontrolats que van sortint esporàdicament a diversos indrets de la vila. Ara un aquí, ara un altre aquí!.. I camions de runa que es buiden clandestinament... i matalassos que es tiren a qualsevol lloc... I plàstics, juguetes i els més rars objectes que hom tira des de la seva finestra perquè és la manera més còmoda de desprendre'ns en.

Un altra qüestió serien tots els patis comunitaris i els espais interveïnals. Aquí moltes vegades, és xauxa. El 80% dels espais interblocs, la conservació dels quals és dels veïns, són piens de papers, plàstics... No funcionen els llums... el glonxadors estan trencats... a la tímida gespa que al principi s'insinuava s'ha tornat en un camp de fang... I els nens que no paren... I els nens que no saben on jugar perquè no tenen llocs adients, ni ben coservats..

La culpa?... Una mica tots... Ajuntament i veïns!.. La solució? tots dos. A l'Ajuntament exigir-li pel que es paga... Als veïns demanar-los-hi interès perquè Salt es mantingui net... I sobretot mantenir per part nostra allò que abans ha estat net i escombrat... Del contrari la imatge de Salt semblarà la del Far-West.

L'ACUDIT FOL per Sugarac

ONE.— Primer de tot, volem fer constar que ens ha entusiasmat molt el "caldillo" que ha organitzat el darrer número de HUNTSMAN. Fins a cert punt ja ens ho esperàvem (al cap i a la fi és el que pretenem), però els efectes lograts són superiors als pensats. Olé!

Per una part, n'hi ha més d'un (i no pensem que són només dos) que ens donen suport (i els ho agraïm molt), però també n'hi ha (trista realitat) que ens rebutgen; aquests darrers són, en gran majoria, els "ya-yos" que cada matí, mentre es "sublibeyan" contemplant els ferros d'en Silveri, fan autèntics mítings. Cal aclarir també que aquí no hi entren tots els avis, sinó només els qui han estat atrapats per les errònies teories del "masca" gros.

TWO.— En l'altre número de Huntsman parlàvem de la plana del Casal, d'aquesta revista. Ens vàrem pensar que ja estava tot solucionat; però, nois, és que no s'hi "aclaren". Els ajudarem una miqueta: El que han de fer, quan trobin una persona capacitada per a tal feina, és deixar-la treballar al seu aire, i mai censurar-la. D'aquesta manera tindreu

una persona que farà la plana del Casal amb gust, perquè ningú no l'emprenyarà, que és això del que es tracta: DE FER-LA.

THREE.— Només ens cal afegir, abans de plegar, que demanem als senyors "imprimidors" (cal no confondre amb inquisidors) que facin el fotut favor d'editar la Revista, almenys la part de Huntsman, com en TÒEOL mana (cal no confondre amb "com Déu mana"). És a dir: ben net, ben curiós, ben maco i ben bonic. És que nosaltres ens mereixem això i molt més. Au! Apliqueu-vos, si us plau.

FOUR.— Typical good bye (clàssica fardada d'anglès de cada número de la vostra estimadíssima secció).

Com haureu pogut observar, a aquest número l'hem hagut de fer amb poc temari. I és que el que passa és que som molt hàbils, i amb poca cosa podem parlar-ne força, almenys el suficient com perquè pas-seu una estona agradable.

Estimada audiència, adéusiau!

FI

la vida amb HUMOR

LA TELEVISIÓ

El dia que van inventar la televisió van posar la primera pedra al monument a la burriqueria col·lectiva.

Ja ha passat el temps en què les senyores feien, d'amagatotís del seu marit, un petó a aquell abortó televisiu que es deia "El Santo". Però hem anat cada dia més malament. Si en "Kunta-Kinte" ens diguéssim que ens hem d'abstenir a les votacions al Parlament de Catalunya ho faríem com un sol home. Això ho vaig veure clar el dia que vaig adonar-me de la cara que posava un senyor amb estudis quan un seu amic li deia que no sabia qui era en "Kunta-Kinte". No estar al corrent dels programes principals de televisió és un pecat gros.

Perquè veieu fins on arriba la influència perniciosa del què passa a la petita pantalla, us explicaré dues anècdotes viscudes per mi mateix.

Preguntaren a una senyora que esperava una criatura com era això si ja en tenien sis. I va respondre: "Com que no tenim televisió..."

Un rector que es queixava tot dient que l'assistència a la missa dominical havia baixat en picat. I li van dir, amb tota la "sans façon" del món: "Ara ja tenen la televisió per distreure's".

La televisió ha robat el lloc a la religió i a la família. S'ha convertit en el déu i en el cap de casa.

Diuen que a l'estranger, cada país té molts canals de televisió. Així la gent pot triar. Aquí en tenim dos per triar. O tres. El tercer és el canal de Salt, la seòquia Monar per si vols tirar-t'hi.

BURXETA